

کمیودی در بازار روغن نیست

رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی روغن نباتی ایران با اشاره به التهابات اخیر در بازار و هجوم مردم برای خرید برخی اقلام در بحبوحه جنگ از ثبات بازار روغن نباتی خبر داد که هیچ مشکلی در تأمین و عرضه این کالا وجود ندارد. به گزارش ایلنا، علی فاضلی گفت: به قدر کافی ذخیره برای موارد خاص داریم و شاید تنها در همان دو سه روز اول که مردم برای خرید هجوم آوردند و برخی فروشگاه‌ها خالی شد مشکل مقطعی به وجود آمد ولی این شرایط را مدیریت کردیم تا کمیودی در بازار مشاهده نشود. او افزود: ما بلافاصله شرایط را کنترل کردیم و توانستیم نیاز بازار را تأمین کنیم. از شب یکشنبه به بعد، ذخیره به‌سرعت جایگزین شدند و فروشگاه‌ها کمیودی در این رابطه احساس نکردند و در حال حاضر حتی با کاهش تقاضا نیز روبه‌رو هستیم. در حال حاضر سیستم توزیع و ذخیره ما به‌گونه‌ای است که اگر مجدداً شرایط بحرانی شود، آمادگی کامل برای پاسخ‌گویی داریم و هیچ مشکلی از نظر موجودی و تأمین روغن وجود ندارد.

ذخایر گندم و آرد کافی است

با توجه به ذخایر مکفی گندم و آرد در کشور نگرانی بابت تأمین گندم واحدهای خبازی نداریم. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، محمدرضا مرتضوی، رئیس انجمن صنفی آردسازان گفت: با تجاوز حمله صهیونیستی شاهد افزایش حجم مسافر به اطراف تهران و شهرهای شمالی بودیم که در ابتدا مشکلاتی در تأمین آرد ایجاد شد و با اتخاذ تدابیر صورت‌گرفته و افزایش حجم عرضه، مشکلات مرتفع شد. او با بیان اینکه آرد خبازی‌ها به‌طور کامل تأمین شده است، افزود: بررسی‌ها حاکی از آن است که بخشی از نانوبای سنگک مشکل نانو داشتند که منجر به تعطیلی برخی واحدها شده است، اما در دیگر نانوبای‌ها مشکلی نداریم. مرتضوی با بیان اینکه نگرانی از حیث ذخیره گندم و آرد نداریم، گفت: گندم کارخانجات برای تیرماه در اکثر استان‌ها تحویل داده شده است.

جوجه‌ریزی به ۱۴۶ میلیون قطعه رسید

جوجه‌ریزی خرداد به ۱۴۶ میلیون قطعه رسیده و با توجه به شرایط مساعد تولید و ذخیره پشتیبانی امور دام، کمیودی در عرضه مرغ وجود ندارد. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، محمدعلی کمالی‌سروستانی، مشاور اتحادیه مرغداران گوشتی گفت: مرغ‌هایی که اکنون وارد بازار می‌شود، مربوط به جوجه‌ریزی ۴۲ روز قبل است که براین اساس در فروردین و اردیبهشت جوجه‌ریزی شده که در این ماه‌ها بالای ۱۵۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی شده است. براساس آخرین آمار در خردادماه ۱۴۶ میلیون قطعه جوجه‌ریزی صورت گرفته است که براین اساس به لحاظ میزان جوجه‌ریزی نگرانی نداریم. او افزود: این اطمینان را به مردم می‌دهیم که واقعیت همین است که در بازار ملاحظه می‌کنند و هیچ کمیودی در عرضه مرغ نخواستیم. کمالی با بیان اینکه کمیودی در عرضه مرغ نخواستیم داشت، گفت: مرغ کامل و قطعه‌بندی در بازار است و در استان‌های شمالی و مسافرپذیر کمیودی نداشتیم.

نگاه کارشناس ۲/

وحید شقاقی شهری اقتصاددان:

کشور به اصلاحات ساختاری و نهادی نیاز دارد

«دولت در این شرایط چه کاری باید انجام دهد؟

با این حال چنانچه از شرایط گذشته و اکنون درس گرفته و واقعیات دیده شود و از میزان سوءمحاسبات کاسته شود و بر تقویت سرمایه اجتماعی و مبارزه با فساد و افزایش رضایتمندی عمومی تکیه شود، یکی از سه موتور رشد اقتصادی روشن خواهد شد. دوم‌تور دیگر رشد یعنی سرمایه‌فیزیکی و انسانی بستگی به تدابیر بعدی دارند که ثبات اقتصادی و سیاسی و اصلاحات ساختاری و نهادی را می‌طلبد.

فارغ از تنش‌ها و تحریم‌ها و بحث‌های جهانی و سیاسی که در جای خود مهم هستند، با این وجود برنامه‌روشنی برای اصلاحات نهادی و ساختاری لازم است و اصلاحات نظام مالیاتی و بانکی، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد ملی و بهبود محیط کسب و کار در کنار حمایت کامل ساختارهای دولتی از حضور بخش خصوصی و رفع تنگنای منابع مالی این بخش با پیاده‌سازی هدایت اعتبارات و حذف تدریجی قیمت‌گذاری‌های دستوری، می‌توانند کمی آرامش را به صحنه اقتصادی کشور بازگردانند. صحنه اقتصاد ایران آکنده از فضای غیررقابتی و رانتی و درگیر معضل شبه‌دولتی‌ها و دخالت‌های مکرر دولت و مجلس در فضای اقتصاد کلان است و بدون این اصلاحات، مشخص است که چالش‌های تحمیلی بین‌المللی شدیدتر خواهند شد.

«اگر مذاکرات ایران و آمریکا به نتیجه برسد و تحریم‌ها برداشته شود، چه تأثیری بر اقتصاد ایران و پیش‌بینی‌هایی که صندوق بین‌المللی پول کرده خواهد گذاشت؟

واقعیت این است که هیچ‌گونه شواهدی مبنی بر نتیجه‌بخش بودن مذاکرات و رفع تحریم‌های اقتصادی در شرایط کنونی متصور نیستیم و معتقدم کشور‌های اروپایی با مدیریت آمریکا مکانیسم ماشه را فعال خواهند کرد و اصولاً دیدیم مذاکرات ماه‌های اخیر نیز پوششی برای انحراف افکار عمومی و در جهت برنامه برای حمله بود. در ضمن انتظارات طرفین از مذاکرات بسیار زیاد است و از حل مسئله به روش گفت‌وگو کاملاً ناامید هستیم و شرایط را امیدبخش نمی‌بینم؛ به این دلیل صرفاً بر اصلاحات ساختاری و نهادی داخلی تأکید دارم. در ضمن تعلل در تصمیمات سخت و اصلاحات ساختاری را به زیان اقتصاد کشور و در جهت تشدید و انباشت ناترازی‌های اقتصاد کلان می‌دانم.

نگاه کارشناس ۳/

حمیدرضا قاسمی کارشناس اقتصاد:

رفع تحریم‌ها يك مُسکن کوتاه‌مدت است

و امنیت سرمایه‌گذاری وجود ندارد. در واقع با یک سیستم تقسیم رانت روبه‌رو هستیم و اکنون امور نامولد هستند که در امور مولد رخنه پیدا کرده‌اند. صنایع کشور نیز به شدت آسیب دیده‌اند و از تکنولوژی‌های روز عقب مانده‌اند و شرایط به گونه‌ای است که تولید خیلی به صرفه نیست و واسطه‌گری و دلالتی جای آن را گرفته است. این موارد نکاتی نیست که رفع تحریم‌ها بتواند درد آنها را دوا کند پس نیاز به یک رشد اقتصادی بلندمدت داریم. برای آن باید یک بازنگری اساسی در مدیریت نهادها داشته باشیم و برای آن برنامه ارائه دهیم. آنها نیز در یک زمان کوتاه نمی‌توانند کیفیت خود را افزایش دهند؛ به همین دلیل رفع تحریم‌ها یک مُسکن کوتاه‌مدت خواهد بود اما در میان‌مدت و بلندمدت اتفاق مهمتری از تحریم‌ها را باید در کشور تجربه کنیم که برخی از آنها نیازمند یک بازنگری اساسی در شیوه حکمرانی اقتصادی ما است تا هزینه مبادله برای تولید پایین بیاید تا بتوانیم اقتصاد کشور نسبت به امور مولد بازسازی کنیم.

«رشد اقتصادی کشور نسبت به سال قبل میلادی کاهش زیادی داشته است، این نشانه چیست؟ آیا ادامه دار خواهد بود؟

اگر تحریم‌ها و شیوه حکمرانی اقتصادی ما ادامه پیدا کند باید گفت بله، به تاژگی تهدیدهای خارجی نیز به آن اضافه شده که قطعاً امنیت سرمایه‌گذاری را از بین می‌برد. بخشی از رشد اقتصادی کشور ناشی از فروش نفت است و تشدید تحریم‌ها آن را نیز با مخاطره روبه‌رو خواهد کرد و باعث پایین آمدن رشد اقتصادی می‌شود. این را باید در کنار رقبای ما در سطح منطقه گذاشت و ببینیم چگونه اقتصاد خود را پیش می‌برند؛ آن زمان است که فاجعه‌بار بودن رشد اقتصادی کشور را خواهیم دید. با ادامه وضع موجود من فکر می‌کنم تورم حدود ۴۳ درصدی، خوشبینانه است چراکه امنیت سرمایه‌گذاری به شدت به خطر افتاده، دورنمای اقتصاد کشور مثبت نیست و انتظارات تورمی نیز به شدت افزایش پیدا کرده است؛ از طرفی در هرج و مرج‌ها نیروهای قیمنگذار دلخواه نیز هستند که تورم را تشدید می‌کنند.

وحید شقاقی شهری، استاد دانشگاه خوارزمی و اقتصاددان، در گفت‌وگو با «هم‌میهن» عنوان کرد که با پیش‌بینی و برآورد شاخص‌های صندوق بین‌المللی پول موافق است و گفته شرایط سختی بر طبقات کم‌درآمد تحمیل خواهد شد. این استاد اقتصاد معتقد است فارغ از تنش‌ها و تحریم‌ها، کشور به برنامه‌ای روشن برای اصلاحات نهادی و ساختاری نیاز دارد. شقاقی شهری همچنین گفته هیچ‌گونه شواهدی بر رفع تحریم‌های اقتصادی در شرایط کنونی متصور نیست و کشور‌های اروپایی مکانیسم ماشه را فعال خواهند کرد.

«گزارش و پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

صندوق بین‌المللی پول تصویر اقتصاد ایران را برای سال جاری منتشر کرده که یک اقتصاد ۱۷۰۰ میلیارد دلاری با کاهش تولید جاری از ۴۰۱ به ۳۴۱ میلیارد دلار و افزایش تورم به حدود ۴۳ درصد است. تا حدود زیادی بنده نیز با پیش‌بینی و برآورد شاخص‌های صندوق بین‌المللی پول موافق هستم. خبر ناگوار کاهش تولید و افتادن در کانال ۳۰۰ میلیارد دلاری است و بدیهی است با تولید ناخالص داخلی ۳۴۱ میلیارد دلاری شرایط سختی بر طبقات ضعیف جامعه تحمیل خواهد شد. افت تولید جاری به کاهش درآمد‌های مالیاتی و تشدید کسری‌های بودجه منجر خواهد شد که نگران‌کننده است. با کاهش سطح تولید جاری به کانال ۳۰۰ میلیارد دلاری شرایط شکننده بر طبقات کم‌درآمد تحمیل می‌شود و دولت را در افزایش حمایت‌های رفاهی در تنگنا قرار می‌دهد. پیش‌بینی بعدی افزایش ۱۰ واحد درصدی نرخ تورم و حرکت از تورم حدود ۳۳ درصدی به ۴۳ درصدی است که با توجه به تشدید نااطمینانی‌های اقتصادی و سیاسی در کنار چالش ناترازی‌های اقتصاد کلان قابل پیش‌بینی است. بدیهی است تداوم این نرخ تورمی موجب خواهد شد هشتمین سال تورم بالا را تجربه کنیم که در یک‌صدسال اخیر این طول دوره تورمی بی‌سابقه بوده است. در ضمن رشد اقتصادی سال جاری حول و حوش صفر درصد درنظر گرفته شده که به‌نظم با واقعیت همراه است.

«پیش‌بینی‌های گزارش صندوق بین‌المللی پول را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ برداشته شدن تحریم‌ها چه تأثیری بر شاخص‌ها خواهد گذاشت؟

این گزارش نتیجه گرفته که اوضاع اقتصاد بدتر خواهد شد، تحریم‌ها نیز آسیب جدی به اقتصاد کشور وارد کرده است و کسی نیست که از اثرات مخرب آن آگاه نباشد و همه به این نتیجه رسیدیم که ما را فلج کرده است و اتفاقات ناگواری را رقم زده است اما اگر تحریم‌ها برداشته شود، آثاری کوتاه‌مدت برای کشور دارد و شاهد رشد اقتصادی نسبی خواهیم بود و یک دوره تنفس اقتصادی اتفاق خواهد افتاد که ناشی از افزایش صادرات نفت و گاز و دسترسی به منابع ارزی بلوکه شده است و در واقع می‌توان گفت که انتظارات تورمی کاهش پیدا خواهد کرد و شوک‌های ارزی تخلیه خواهد شد. در کنار آن تجارت خارجی نیز بیشتر خواهد شد اما من اسم آن را شوک مثبت موقت می‌گذارم چراکه اگر بخواهیم به‌مجا‌به صورت بلندمدت نگاه کنیم صرفاً رفع تحریم‌ها نمی‌تواند اثرگذار باشد. در حقیقت، این نهاد‌ها و ساختار‌ها هستند که تعیین‌کننده‌اند. کیفیت نهاد‌های ما در چند دهه اخیر به شدت افت کرده؛ به عنوان نمونه در بحث شاخص فساد شاهد اتفاقات ناگواری هستیم و شفافیت کمتر شده است. تمرکز قدرت را شاهد هستیم و با پاسخگو نبودن نهاد‌ها روبه‌رو هستیم. از طرفی حقوق مالکیت به شدت نقض شده

۲۰۲۵ میلادی پرداخته و ۱۳ شاخص کلان اقتصاد کشور را پیش‌بینی کرده است. بر اساس این گزارش که تسنیم آن را بازنشر کرده، اقتصاد ایران در این سال، ۱۷۰۰ میلیارد دلاری خواهد شد و ارزش تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس شاخص برابری قدرت خرید با افزایش ۵۱ میلیارد دلاری نسبت به سال قبل به ۱۷۴۶ میلیارد دلار خواهد رسید اما تولید ناخالص داخلی سرانه بر اساس شاخص برابری قدرت خرید که در سال ۲۰۲۴ بالغ ۱۷۲۲۲ دلار بوده در سال ۲۰۲۵ به ۱۷۱۰۳ دلار کاهش خواهد یافت.

«ارزش تولید ناخالص داخلی ایران: صندوق

بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده است ارزش تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس قیمت‌های جاری ۶۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ نسبت به سال ۲۰۲۴ کاهش یابد و از ۴۰۱ میلیارد دلار در این سال به ۳۴۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ برسد.

«نرخ رشد اقتصادی ایران: در این گزارش آمده ممکن

است نرخ رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۵ به مرز صفر برسد و درحالی‌که اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۴ رشد ۳/۴ درصدی را تجربه کرده بود در سال ۲۰۲۵ تنها ۰/۳ درصد رشد کند.

«تورم ایران: نرخ تورم ایران در سال میلادی گذشته

۳۲/۶ درصد بوده که صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده این رقم در سال ۲۰۲۵ به ۴۳/۳ درصد افزایش یابد.

«صادرات کالا و خدمات ایران: در حالی که صادرات

کالا و خدمات ایران در سال ۲۰۲۴ بر اساس برآورد صندوق بین‌المللی پول رشد ۴/۶ درصدی داشته این نهاد انتظار دارد صادرات کالا و خدمات ایران در سال ۲۰۲۵ با افت ۵ درصدی مواجه شود. از سوی دیگر واردات کالا و خدمات ایران که در سال قبل ۱۰/۶ درصد رشد یافته بود در سال جدید ۹/۶ درصد کاهش خواهد یافت.

«حساب‌های جاری ایران: تراز حساب‌های جاری ایران

نیز در سال ۲۰۲۰ به میزان ۷/۹ میلیارد دلار کمتر از سال ۲۰۲۴ خواهد بود و به ۳ میلیارد دلار می‌رسد. در سال گذشته این رقم ۱۰/۹ میلیارد دلار برآورد شده است.

«نرخ بیکاری ایران: صندوق بین‌المللی پول همچنین

پیش‌بینی کرده است، نرخ بیکاری ایران در سال جدید بیشتر از سال گذشته باشد و به ۹/۵ درصد برسد. نرخ بیکاری ایران در سال ۲۰۲۴ بالغ بر ۷/۷ درصد محاسبه شده است.

«درآمد دولت ایران: بر اساس این گزارش، درآمد

دولت ایران نیز که در سال ۲۰۲۴ معادل ۱۰/۶ درصد تولید ناخالص داخلی بوده در سال جاری به معادل ۹/۵ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد رسید.

«هزینه‌های دولت: درعین حال هزینه‌های دولت از

۱۴/۷ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۴ به ۱۴/۹ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۵ می‌رسد که بدین ترتیب اندکی رشد خواهد داشت.

«بدهی ناخالص دولت: بدهی ناخالص دولت ایران در

سال ۲۰۲۵ نیز افزایش خواهد یافت و از ۳۶/۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال گذشته به ۳۹/۹ درصد در سال جاری میلادی می‌رسد.

«سرمایه‌گذاری‌کل: کل سرمایه‌گذاری‌ها در اقتصاد ایران

طی سال گذشته معادل ۳۹ درصد تولید ناخالص داخلی کشور بوده که بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول این رقم بدون تغییر در سال ۲۰۲۵ در همین سطح باقی خواهد ماند.

نرخ بیکاری نیز می‌تواند زیر یک درصد کاهش پیدا کند. مهمترین عاملی که در کوتاه‌مدت می‌تواند تغییر فاحشی داشته باشد نرخ تورم است که دلیل آن انتظارات تورمی است. در این وضعیت صادرات می‌تواند افزایش پیدا کند و در مقابل کسری بودجه کاهش شود که اثرات آن در سال‌های بعد خود را نشان خواهد داد ولی مهمترین عاملی که امسال و در ماه‌های باقی‌مانده خود را نشان می‌دهد نرخ تورم است که می‌تواند کاهش شود. البته باید تأکید کنم که این سناریو خیلی خوشبینانه است.

«در این شرایط که وزیر اقتصاد تازه بر سر کار آمده، چه کارهایی را می‌تواند انجام دهد و چه کارهایی را پیش ببرد؟

این را باید گفت که وزیر اقتصاد سکندار اقتصاد ایران نیست و حتی دست او برای تغییر رئیس بانک مرکزی و سازمان مالیاتی کشور نیز بسته باشد ولی با ابزارهایی که در اختیار دارد این راهکار را می‌توان ارائه داد که باید انضباط مالی را رعایت کند و در مقابل فشارها مقاومت کند. همچنین در تخصیص ارز باید با دقت عمل شود. درست است که کسری بودجه متغیر مهمی است اما با توجه به شرایطی که وجود دارد باید بخش تولید را در نظر گرفت. برای واردات اگر بتوانند تعرفه‌ها را کاهش دهند، هر چند بر روی درآمد‌های دولت تأثیر می‌گذارد اما به‌نظر من اگر تعرفه‌ها کاهش پیدا کند تأثیر خوبی بر اقتصاد خواهد گذاشت. به‌هرحال بودجه دولت نیز بسیار مهم است و اگر انضباط مالی رعایت شود و مخارج اضافی حذف و از افزایش کسری بودجه جلوگیری شود، می‌توان اقتصاد کشور را تا حد زیادی کنترل کرد.

